

Turóczi Ildikó

TISZTA HELYEK

[DOI 10.35402/kek.2020.5.18](https://doi.org/10.35402/kek.2020.5.18)

Mottó: egy régi levél, mit Neked írtam egyszer a „tisza” helyekről, és arról, hogy ami körülöttem van, az nem az. Akkor nem értetted, mit is akarok mondani ezzel, talán nem is érthetted.

Helyszín: Dél-Szudán, menekült tábor, este, munka után és előtt, de lehet, hogy közben. Beszélgetünk. A kollégám pakisztáni, sört iszunk. Körülöttünk sár, piszok, mi a szerelemtől beszélgetünk. A hely annyira zárt, hogy megnyílik az ember lelke benne; szabályok, protokollok, dagonya, remény a reménytelenségben, kinek hogy. A sör itt már csak dekor, kelléke mindannak, ami itt történik, és amiről aligha tud valaki. Ami itt elhangzik, az itt marad, legyen az szó, remény vagy reménytelenség.

A kolléga arról a lányról mesél, akivel egy korábbi táborban találkozott. A lány francia volt, és egymásba szerettek, közös jövőt terveztek, egyszer majd... Aztán a lány hazautazott. És pont. Az az egy-két levél, mit neki címzett, válasz nélkül maradt. Azóta sem érti, mondta, hogy mi történhetett – pedig olyan szép és jó volt együtt... és ott (tettem hozzá gondolatban).

Tőlünk nem messze, egy-két sátorral odébb, hasonló történet zajlott. Pakisztáni srác és francia lány szép szerelmi története egy menekülttáborban. A srác már több ideje itt volt, ő pénzt keresett, hogy egyszer majd... a lány pedig, aki segíteni jött, csalódásaira keresett gyógyírt. Találkozások, míg ideig-óráig feloldódnak egy szerelemben, simogatásban, ölelésben, valamiben, ami azt sugallja, te is számíthat, szerethető vagy, és talán abban is, hogy ebben a kietlenségben tudok még szeretni, ölelni, simogatni.

Néhány hónappal később, egy csapatépítő tréning után, szállásaink felé ballagtunk, többnyire európaiak, bármit is jelentsen ez a szó. Egy éve már, hogy pszichológushoz járok, és még mindig kísért... – mondta egy fiatal nő. Mondhatnám, hogy elcsodálkoztam, de hazudnék, szóval nem csodálkoztam és nem csodálkozom, mert engem is kísértenek dolgok, történések, élmények, a tisztaság és a kosz.

Mert én sem felejttem sem a japán lányt, sem a kanadai projektfelelőst, sem a kezünk között elhunytakat.

Ha maradt még szappanod, ruhád, bármi, amit már nem vinnél haza, hagyd itt nekem! – mondta a japán lány, az asszisztens kolléga, akit ezerszer megaláztak a közvetlen felettesei, és aki már annyira szenvedett, hogy ki sem mozdult abból a sötét, nedves, egészségtelen odúból, ami a szálláshelye volt, és akinek pozitív malária tesztet hazudtam csak azért, hogy néhány napig nyugta legyen, és akinek a hamis tesztjére a kanadai projektfelelős rábólintott, mert tudta, hogy mi az ábra... tudta, mint ahogy azt is, hogy ami itt van, az itt marad, és azt is, hogy mindannyian túlélnek mindent, mert ez jelenti a megélhetésüket; az övéket és sokszor a családjaikét is. És néha, este, munka után, egy doboz sörrel a kezükben a szerelemtől mesélnek – ki így, ki meg amúgy. És a doboz sör nem más, mint dekor.